

Doof.nl – School is niet vanzelfsprekend, zeker niet als je doof bent

30-03-2017 Famke Wildeman

Kinderen hebben recht op onderwijs. Dat geldt ook in Uganda. Toch gaan veel kinderen pas op latere leeftijd naar school. Dat geldt voor horende, maar nog meer voor dove kinderen. Ouders weten vaak weinig van doofheid en verwachten dat het kind toch niet veel zal kunnen leren. Vaak ook is een dovenschool niet dichtbij en zijn de kosten te hoog.

En dus zijn er veel dove kinderen in Uganda die opgroeien zonder onderwijs, en daarbij ook zonder volwaardige (gebaren)taal. Familie communiceert met hen met zelfbedachte gebaren, en de informatie-uitwisseling blijft beperkt.

Voor sommige kinderen komt het gelukkig goed. Op de dovenschool waar ik werk, is een meisje dat op een horende school heeft gezeten, maar daar uiteindelijk niet verder kon. Ze kon er waarschijnlijk weinig begrijpen, en er was geen geld voor haar schoolgeld. Een maatschappelijk werker heeft ervoor gezorgd dat het meisje nu naar een dovenschool kan gaan en probeert nu om het benodigde schoolgeld voor haar bij elkaar te brengen.

Ook het achtjarige een neefje van een vriend van mij is doof. Hij woont zo'n zes uur van de hoofdstad vandaan en gaat nog niet naar school. We hebben hem opgehaald, en het blijkt een pientere jongen te zijn. Al snel heeft hij de gebaren voor één t/m tien onder de knie en kan hij tellen. Nu nog zorgen dat hij begrijpt dat die letters die ik voor hem opschrijf, zijn naam laten zien. Gelukkig kan hij binnenkort op school beginnen en meer gaan leren.

Gelukkig zijn ook ouders die veel belang hechten aan het onderwijs, ook voor hun dove kind. Een meisje van vier komt elke dag met haar moeder naar school. Ze reizen meer dan een uur met het openbaar vervoer (een busje) om op school te komen. De moeder wacht dan de hele ochtend, om het kind weer mee naar huis te nemen als de schooldag voorbij is. Een hele opgave in een land waar veelal beide ouders werken om enigszins voldoende geld te hebben. Maar deze moeder wil het beste voor haar kind en maakt het mogelijk.

De kinderen die naar school kunnen, mogen opgroeien tot zelfstandige volwassenen, trots op wie ze zijn en wat ze kunnen. Wat een voorrecht om daar iets van dichtbij van te kunnen meemaken!

Mijn naam is Famke (Nakimuli) Wildeman, 36 jaar, en tolk Nederlandse Gebarentaal. Sinds de zomer van 2016 woon ik in Uganda. Ik werk daar als vrijwilliger op een dovenschool, Uganda School for the Deaf in Ntinda, in de hoofdstad Kampala. Ik geef les, één-op-één-ondersteuning en ik zoek sponsors voor kinderen uit armere gezinnen. Ook onderhoud ik contacten met de tolken Gebarentaal.

© Doof.nl